

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului

în cauza civilă

Compania de Asigurări „Asterra Grup” Societate pe Acțiuni împotriva lui
Gheorghe Patrașca

(încasarea prejudiciului material în ordine de regres)

împotriva deciziei din 28 septembrie 2023 a Curții de Apel Bălți,

(Dosarul nr. 2ra-585/24
NR. PIGD 2-22108925-01-2ra-10062024)

Recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434, art. 433 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă.

Judecătoria Edineț, sediul Briceni (jud. A. Cazacicov)
Curtea de Apel Bălți (jud. S. Procopciuc, D. Corolevschi, D. Stănilă)

2 decembrie 2025

Textul corespunde originalului

**Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului declarat de
Compania de Asigurări „Asterra Grup” Societate pe Acțiuni,**

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Oxana Parfeni, *Președinte,*

Ion Munteanu,

Gheorghe Stratulat, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 28 iulie 2022 Compania de Asigurări „Asterra Grup” Societate pe Acțiuni a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Gheorghe Patrașca cu privire încasarea prejudiciului material în ordine de regres, încasarea dobânzii de întârziere.

2. În motivarea acțiunii a indicat că, în acord cu materialele dosarului contravențional, la data de 15 iulie 2021, în orașul Edineț, intersecția străzilor Ștefan Vodă și O. Cirimpei, a avut loc un accident rutier cu implicarea automobilului de model xxxxx, condus de către Gheorghe Patrașca, care a tamponat automobilul de model „xxxxx”, condus de către Constantin Cosovan.

3. A menționat că în producerea accidentului rutier a fost găsit vinovat Gheorghe Patrașca, acesta fiind atras la răspundere contravențională în conformitate cu prevederile art. 242 alin. (1) din Codul contravențional, și anume pentru „încălcarea de către conducătorul de vehicul a regulilor de circulație rutieră soldată cu deteriorarea neînsemnată a vehiculelor, a încărcăturilor, a drumurilor, a instalațiilor rutiere, a altor instalații sau a altor bunuri ori cu cauzarea de vătămări corporale neînsemnate victimei”. Totodată, dat fiind faptul că Gheorghe Patrașca, recunoscut vinovat de producerea accidentului rutier, a prezentat Polița de asigurare seria RCAI, nr. 006856635, valabilă pentru perioada de timp 6 iulie 2021- 5 iulie 2022, eliberată de compania „Asterra Grup”, pentru automobilului de model „xxxxx”, la cererea părții pătubite reclamantul a întocmit procesul-verbal de constatare a pagubelor asupra automobilului celui ce a fost pătubit - automobilul de model „xxxxx”, condus de către Constantin Cosovan. La fel, potrivit devizului costului restabilirii autovehiculului avariat, a fost evaluată paguba materială la suma de 42 219,40 de lei. Părțile au ajuns la comun acord și au încheiat o tranzacție/acord cu privire la stabilirea și modalitatea de achitare a despăgubirilor de asigurare, în suma totală de 42 219,40 de lei. Conform dispoziției de plată nr. 2100032463 din 26 octombrie 2021, compania „Asterra Grup” a efectuat plata despăgubirii de asigurare în mărime de 42 219,40 de lei.

4. Reclamantul a menționat că ulterior, a depistat că, la momentul accidentului rutier, Gheorghe Patrașca nu deținea permis de conducere a mijloacelor de

transport. Astfel, la 5 aprilie 2022, compania de asigurări a înaintat lui Gheorghe Patrașca, în temeiul art. 2, lit. c) din Legea 414, o pretenție pentru recuperarea daunei materiale în ordine de regres în mărime de 42 129,40 de lei. Pârâtul nu a recepționat însă corespondența expeditată. Suplimentar, în legătură cu imposibilitatea soluționării litigiului pe cale extrajudiciar și amiabilă, a suportat cheltuieli de adresare în instanța de judecată sub forma taxei de stat –1 358,07 și sub forma asistenței juridice – 4 000 de lei.

5. În drept, și-a întemeiat acțiunea în baza dispozițiilor art. 290 lit. d) din Legea nr. 414-XVI din 22.12.2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, art. 19, 20, 858, 1415 din Codul civil, art. 90, 94, 96, 206 din Codul de procedură civilă.

6. Reclamantul a solicitat încasarea din contul pârâtului a sumei de 42 219,40 de lei, a sumei de 3 049,63 lei în calitate de dobândă de întârziere, a sumei de 1 358,07 lei în calitate de taxă de stat și suma de 4 000 de lei cu titlu de asistență juridică.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

7. Prin hotărârea din 12 decembrie 2022 a Judecătoriei Edineț, sediul Briceni a fost admisă parțial acțiunea depusă de Compania de Asigurări „Asterra Grup” Societate pe Acțiuni și s-a încasat de la Gheorghe Patrașca Vasiliu în beneficiul Companiei de Asigurări „Asterra Grup” Societate pe Acțiuni suma de: - 42 219,40 de lei, cu titlu de prejudiciu material încasat în ordine de regres; - 3 049,63 de lei, cu titlu de dobândă de întârziere; - 2 358,07 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată, dintre care: 1 358,07 lei – cheltuieli suportate în legătură cu achitarea taxei de stat la depunerea cererii de chemare în judecată și 1 000 de lei – cheltuieli de asistență juridică, - iar în total suma de 47 627,10 lei. În rest, în partea excedentară a pretențiilor privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică, cererea de chemare în judecată s-a respins ca fiind neîntemeiată.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

8. La 26 decembrie 2022 Gheorghe Patrașca, reprezentat de avocatul Gheorghii Rădeanu a depus apel împotriva hotărârii instanței de fond.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

9. Prin decizia din 28 septembrie 2023 a Curții de Apel Bălți a fost admis apelul declarat de Gheorghe Patrașca, reprezentat de avocatul Gheorghii Rădeanu, s-a casat integral hotărârea din 12 decembrie 2022 a Judecătoriei Edineț, sediul Briceni și s-a emis o nouă hotărâre prin care s-a respins acțiunea ca fiind neîntemeiată.

10. Întru consolidarea soluției sale, instanța de apel a constatat că la data producerii accidentului rutier din 15 iulie 2021, Gheorghe Patrașca deținea o poliță de asigurare RCA valabilă și un permis de conducere de tip vechi, eliberat în 1979

pentru categoria „B”, care, potrivit Hotărârilor Guvernului nr. 778/1995, nr. 571/1999 și nr. 1127/2008, rămâne valabil pe termen nelimitat, preschimbarea acestuia cu un permis de tip nou fiind un drept, și nu o obligație a conducătorului auto.

11. Instanța de apel a subliniat că necorespunderea formei permisului de conducere (model vechi vs. model nou) nu echivalează cu lipsa dreptului de a conduce și nici cu conducerea cu încălcarea regulilor privind permisul de conducere. În caz contrar, agentul constatator ar fi aplicat și sancțiunea prevăzută de art. 231 alin. (2) din Codul contravențional, ceea ce nu a avut loc.

12. Prin raportare la art. 29 lit. c) din Legea nr. 414/2006, instanța de apel a reținut că această normă permite acțiunea în regres doar atunci când persoana vinovată de producerea accidentului nu deține permis de conducere, conduce cu încălcarea regulilor privind permisul sau în perioada aplicării măsurii de ridicare provizorie a permisului, situații care nu se regăsesc în speță. Întrucât din probele administrate rezultă că apelantul avea un permis valabil, iar asigurătorul și-a executat obligațiile în temeiul poliței RCA, instanța de apel a concluzionat că temeiul invocat pentru acțiunea în regres nu este incident, prima instanță dând o interpretare eronată atât situației de fapt, cât și normelor de drept aplicabile.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

13. La 7 mai 2024, Compania de Asigurări „Asterra Grup” Societate pe Acțiuni, reprezentată de avocatul Alexandru Canja, a depus recurs împotriva deciziei din 28 septembrie 2023 a Curții de Apel Bălți, solicitând repunerea în termenul de declarare a recursului, admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii instanței de fond.

14. În esență, în argumentarea recursului, cu reiterarea motivelor de fapt și de drept expuse anterior, recurentul/reprezentantul a invocat că instanța de apel a aplicat greșit și a interpretat eronat dispozițiile legale incidente, în special art. 29 lit. c) din Legea nr. 414/2006 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto.

15. Recurentul a menționat că permisul de conducere de tip vechi, emis pe numele intimatului Patrașca Gheorghe, nu mai era valabil la data producerii accidentului rutier, întrucât potrivit Hotărârii Guvernului nr. 571/1999, toate permisele eliberate anterior implementării permiselor mecanolizibile și-au încetat valabilitatea la 1 septembrie 1999. Astfel, instanța de apel ar fi ignorat caracterul imperativ al acestei reglementări și ar fi tratat un act nevalabil ca fiind valabil pe durată nelimitată.

16. Recurentul a subliniat că instanța de apel a confundat capacitatea de folosință a persoanei fizice cu dreptul legal de a conduce un autovehicul, drept care poate fi exercitat doar în baza unui permis valabil, nu doar existent fizic. De asemenea, s-a invocat contradicții interne în motivarea instanței de apel, care pe

de o parte recunoaște încetarea valabilității permiselor vechi, iar pe de altă parte consideră permisul intimatului ca fiind valabil.

17. Recurentul a indicat că art. 29 lit. c) din Legea nr. 414/2006 conferă asigurătorului dreptul de regres împotriva persoanei vinovate atunci când aceasta nu deține permis de conducere valabil sau conduce cu încălcarea regulilor privind permisul de conducere, fără ca legea să condiționeze acest drept de existența unei sancțiuni contravenționale. Prin urmare, lipsa sancționării intimatului pentru contravenția prevăzută la art. 231 alin. (2) din Codul contravențional nu ar înlătura dreptul de regres.

18. Totodată, recurenta a susținut că analiza instanței de apel este superficială și contrară standardelor stabilite de art. 6 CEDO privind motivarea hotărârilor judecătorești, întrucât nu examinează efectiv problemele esențiale ridicate în cauză.

19. Cât privește cerința de repunere în termenul de exercitare a recursului împotriva deciziei instanței de apel, recurentul a argumentat că depășirea termenului nu îi este imputabilă.

20. A explicat că decizia instanței de apel nu i-a fost comunicată potrivit art. 100 din Codul de procedură civilă, întrucât aceasta a fost transmisă prin e-mail fără confirmare de primire, ajungând în dosarul de Spam al destinatarului. În lipsa unei confirmări a recepționării, comunicarea nu poate fi considerată legal efectuată, iar recurenta a rămas în imposibilitatea de a lua cunoștință de hotărâre.

21. Recurentul/reprezentantul a notat că numărul intern al dosarului – 2a-217/23 – folosit de instanța de apel nu permite identificarea cauzei pe portalul național al instanțelor, ceea ce a îngreunat monitorizarea procesului. Respectiv, despre existența deciziei a aflat abia la 12 aprilie 2024, când, ca urmare a unei solicitări adresate instanței de apel, i s-a comunicat informația privind pronunțarea acesteia și faptul că fusese transmisă anterior prin e-mail.

22. Invocând art. 116 din Codul de procedură civilă, recurentul a opinat că depășirea termenului procedural a fost determinată de motive temeinice și obiective, neimputabile acesteia, iar cererea de recurs a fost depusă în interiorul termenului de 30 de zile de la data la care partea a luat efectiv cunoștință de decizia instanței de apel.

23. Recurentul a invocat suplimentar art. 20 și art. 54 din Constituție, arătând că dreptul de acces efectiv la justiție nu poate fi limitat printr-o comunicare defectuoasă realizată de instituția judecătorească.

24. În consecință, recurentul a solicitat admiterea cererii de repunere în termen, întrucât neregularitățile comunicării procesuale au împiedicat exercitarea în termen a recursului.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

25. Art. 431 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Examinarea recursului împotriva deciziilor instanțelor de apel ține de competența Curții Supreme de Justiție. (2) Asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.”

26. Art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel”.

27. Art. 433 alin. (1)-(2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1);

a¹) recursul este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 429 alin. (5);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat;

e) problema juridică invocată în recurs nu este de o importanță fundamentală pentru dezvoltarea jurisprudenței;

f) recursul este vădit neîntemeiat.

(2) Recursul declarat în temeiul art. 432 alin. (1) lit. e) nu poate fi declarat inadmisibil în temeiul alin. (1) lit. e) din prezentul articol.”

28. Art.100 alin.(1) din Codul de procedură civilă:

„Cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară”.

29. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte”.

30. Art. 111 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. (2) Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade.”

31. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

32. Art.22 alin. (1), (3), (4) lit. c) și alin. (5) al Codului civil:

„(1) Se consideră notificare comunicarea unui act juridic sau a unei informații într-un scop juridic. (3) Notificarea produce efecte din momentul când ajunge la destinatar, cu excepția cazului în care aceasta prevede un efect întârziat. (4) Notificarea se consideră ajunsă la destinatar: c) în cazul unei notificări transmise prin poștă electronică sau prin alt mijloc de comunicare individuală, când poate fi accesată de către destinatar; sau (5) Notificarea se consideră că a ajuns la destinatar după îndeplinirea uneia dintre cerințele prevăzute la alin. (4), oricare dintre acestea este îndeplinită mai întâi”.

33. Art. 48 alin. (1) și (2) al Legii nr. 124 din 19 mai 2022 privind identificarea electronica și serviciile de încredere:

„(1) Dacă semnatarul sau creatorul sigiliului electronic și destinatarul documentului electronic nu au convenit altfel, moment al expedierii documentului electronic se consideră momentul intrării acestuia în sistemul informațional care nu este controlat de către semnatar sau creatorul sigiliului electronic ori de către intermediarul în circulația electronică a documentelor care expediază documentul electronic în numele semnatarului sau al creatorului sigiliului electronic.

(2) Dacă semnatarul sau creatorul sigiliului electronic și destinatarul documentului electronic nu au convenit altfel, momentul recepționării documentului electronic se consideră momentul intrării acestuia în sistemul informațional indicat de destinatar. În cazul în care destinatarul documentului electronic nu a indicat sistemul informațional respectiv, documentul electronic se consideră recepționat din momentul intrării acestuia în sistemul informațional al destinatarului, iar în cazul în care destinatarul nu dispune de un asemenea sistem – din momentul extragerii de către destinatar a documentului electronic din sistemul informațional prin care a fost transmis.”

34. Art. 75 alin. (4) din Codul de procedură civilă:

„Actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sînt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.”

35. Art. 440 alin. (1) și alin. (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

36. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că termenul de declarare a recursului este un termen procedural imperativ, iar nerespectarea

acestui a atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, fără posibilitatea examinării recursului pe fond. Stabilirea unui termen pentru valorificarea căii de atac are rolul de a disciplina justițiabilii și de a asigura securitatea raporturilor juridice. Decăderea din dreptul de acces la jurisdicția Curții Supreme de Justiție reprezintă un element esențial al securității juridice, prevăzut prin regula de două luni de la data comunicării deciziei integrale, prevenind astfel redeschiderea continuă a discuțiilor asupra soluțiilor irevocabile pronunțate de instanțele de judecată.

37. Din actele cauzei rezultă că, Curtea de Apel Bălți a pronunțat dispozitivul deciziei la 28 septembrie 2023 și a notificat decizia integrală, reprezentantului recurentului, avocatul Alexandru Canja, la 8 decembrie 2023, prin intermediul poștei electronice (f.d.138).

38. Reieșind din prevederile art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului este de două luni de la data comunicării deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen este unul de decădere și, conform alin. (3) al aceluiași articol, nu poate fi restabilit.

39. Prin urmare, termenul de declarare a recursului a început să curgă la 9 decembrie 2023, ziua imediat următoare comunicării deciziei, iar ultima zi a termenului a fost 9 februarie 2024 (zi de vineri).

40. Contrar celor menționate, Compania de Asigurări „Asterra Grup” Societate pe Acțiuni, reprezentată de avocatul Alexandru Canja nu s-a conformat prevederilor legale și a depus cererea de recurs împotriva deciziei din 28 septembrie 2023 a Curții de Apel Bălți abia la 7 mai 2024, deci cu depășirea termenului prevăzut de art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

41. Completul de judecată menționează că pretinsa necomunicare a deciziei instanței de apel, nu poate justifica repunerea în termenul de recurs, întrucât transmiterea acesteia a fost realizată în condițiile prevăzute de lege, iar dovada corespondenței electronice confirmă expedierea actului. Potrivit normelor legale incidente, obligația de a respecta termenele procesuale și de a urmări corespunzător canalele de comunicare indicate în dosar revine exclusiv părții, în temeiul principiului diligenței procesuale.

42. În așa mod, instanța de recurs apreciază critic argumentele invocate în cererea de recurs, deoarece acestea poartă un caracter declarativ. Or, omisiunea de verificare a corespondenței este imputabilă apelantului/recurentului/reprezentantului și nu reprezintă o încălcare de procedură admisă de instanța de apel. De altfel, în conformitate cu art. 75 alin. (4) din Codul de procedură civilă, culpa reprezentantului este echivalentă culpei părții.

43. Folosirea cu buna-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să respecte termenele prevăzute de lege.

44. Având în vedere că prezentul recurs a fost declarat abia la 7 mai 2024, cu încălcarea evidentă a termenului legal prevăzut de art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată consideră recursul inadmisibil, ca fiind depus cu omiterea termenului prevăzut de lege.

45. Completul de judecată subliniază că respectarea termenelor legale este o obligație pozitivă a părților și are drept scop asigurarea unei justiții eficiente și predictibile. Admiterea spre examinare a unui recurs tardiv ar contraveni principiului securității raporturilor juridice, consacrat de art. 6 §1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

46. Având în vedere considerentele expuse și faptul că recursul a fost depus cu depășirea termenului prevăzut de art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recursul declarat de Compania de Asigurări „Asterra Grup” Societate pe Acțiuni, reprezentată de avocatul Alexandru Canja, este inadmisibil.

47. În conformitate cu art. 433 alin. (1) lit. b) și art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Consideră inadmisibil recursul declarat de Compania de Asigurări „Asterra Grup” Societate pe Acțiuni, reprezentată de avocatul Alexandru Canja, împotriva deciziei din 28 septembrie 2023 a Curții de Apel Bălți.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Oxana Parfeni

Judecători

Ion Munteanu

Gheorghe Stratulat